

WE

DELSKA

 VI. ÉVFOLYAM
58

 Szerkesztőség: Templomudvar 2
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30.
Sürgőnycím: Délbácska. Telefon 137 sz.

 NOVISAD, 1925 MÁRCIUS HÓ 10
KEDD

 Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

 Egyes szám ára:
1½ Dinár

Tessék panaszkodni!

A Népszövetség „Headway” című közlönyének februári számában egy cikk jelent meg a legfőbb bíróságról és ennek egyik passzusa a népkisebbségekről is megemlékezik. Fejtűnőnek találja, hogy a kisebbségek nem fordulnak panaszaiikkal a Népszövetséghez. A találatkony közlöny ennek az okát abban látja, hogy a kisebbségek vagy nem tudják mit tehetné értük a Népszövetség, vagy tudatában vannak, de lehet, hogy nem bíznak a népek e kitűnő szervében és azért nem veszik figyelembe.

Ez a megállapítás úgy is tekinthető, mint a Népszövetség panaszosa a panaszok hiánya miatt. Szerencsések is lehetnek a kisebbségek, hogy a kitűnő folyóirat, tekintve tájékozottságát egyszerűen nem azt írta, hogy a kisebbségek azért nem panaszkodnak a népek megváltására rendelt szervezetnél, mert nincsen okuk panaszra, nincsen sérelmük, amit elébe vigyének. Nem, ezt mégsem írta, mert annyira tájékozott, hogy ezt egyelőre Európában leírni mégis csak sok volna. Ugyáztzik, hogy a kisebbségek panaszaira a Népszövetségnek nagy szüksége van, de nagy meglepetés számunkra, hogy a kisebbségek mai helyzetében is nélkülözi a működéshez szükséges sérelemanyagot úgy, hogy ilyen burkolt felhívással igyekeznek őket némi exportra bírni. A Headway cikk megjegyzéseinek tagadhatatlanul némi igaza van. A kisebbségek tudják, hogy mit tehetné értük a Népszövetség, de azt is tudják, hogy mit nem tesz az érdekében. A Népszövetség hasonlatos a kirakatba tett híres ember fényképéhez, mindenki látja, csak ő nem ismeri fel azokat, kik előtte állanak és ezzel meg van fejtve a cikk másik megjegyzésének a titka, hogy a kisebbségek valóban nem sokat bíznak a Népszövetségben, mert tudják, hogy nemcsak kisebbségnek, de Népszövetségnek lenni is nehéz sors és mit panaszkodjunk egymásnak, fogalmilag és jelentőségében tényleg nagy dolog ez a világholdogító Népszövetség, jó helyen is van Svájcban, csak az a baja, hogy Svájcban van és hiába olvassuk Headway-című evangéliumát: Jöttetek hozzám mindnyájan kisebbségek, mert úgy vannak velem a kisebbségek, mint a pénztelen, árva, szegény beteg, akit az orvos szintén Svájba küld kurára. Végül aztán lemond önmagáról is, Svájcra is.

A népszövetségi cikkel egyidejűleg kaptunk több olyan értesítést is, hogy a vidéken kellemetlenségeket okoz a sérelmekkel való foglalkozás, a hatóságok nem szívesen veszik és a reális gondolkodású kisebbségi nép azt kéri, hogy lehetőleg ne panaszkodjunk, ne bolygassa senki a sérelmeket. Jobb és elviselhetőbb a sorsuk így. Szóval minden helyről így fut össze a panasz a panaszkodás miatt, a sérelmi politika ellen. Nem szereti sem a Népszövetség, sem a kormányok, sem maguk a kisebbségek. Így aztán kialakult a kisebbségi tragikum végső formája is, hogy már panaszkodni sem merünk, okosabbnak tartjuk szótlanul elviselni sérelmeinket. A nagy, fájó sebeket nem tépjük föl abban a nagy titkos reményességben, hátha maguktól gyógyulnak.

Az egészben a legsúlyosabb jelenség, a legkritikusabb veszedelem a magára maradt nép kérésében rejlik. Abban a tényben, hogy a népek arra kell kéri vezetőit, hogy ne tárgyalja sérelmeit, mert különben el kell rejtenie. A kimondott panaszok súlyos a büntetése. Ezt a büntetést nem mondják ki ítélet formájában, hanem éreztetik ezer alakban és az egyszerű emberek meglátnak érte. A falu embere pedig ma-

gára van hagyatva, szervezeten, nincs kibékülése. Az esetleges jogkeresésnek hosszú és nehéz az útja. Anyagi és lelki erőket áldoztat kívánja.

Ennek a magára maradt, egyszerű népek az életokossága tiltakozik a panasztevés ellen és rászoktatja, hogy csak az elkerülhetetlen esetekben vegye igénybe a törvényszabta védelmet, ahol az ügyvéd drága, az ügy lassan halad és bár igazságát tisztázza, napi életében a falun való érvényesülési lehetőségeiben még nem kapja meg azt a biztonságot, mintha nem ingerelte volna maga ellen a figyelmet. Zaklatások, apró tüszurások érik, amik ugyan nem ittköznek a törvény paragrafusaihoz, de mégis elkésztik, kimerítik, elviselhetetlenné teszik az életét. A falu nagyon messzi van mindentől. Egy bíró, csendőr, jegyző itt nagyobb tekintély, mint maga a Népszövetség.

A helyzet tehát a maga valóságával bebizonyította, hogy a sérelmi politika nemcsak eredménytelen, hanem még súlyosabb visszahatást kelt.

Mindenkinek, de elsősorban az ország sorsáról felelős tényezőknél kö-

telessége a néplélektani perspektívát felismerve, a haza belső nyugalma és az alkotó munka érdekében minden okos és megnyugtató eszközt megragadni, hogy az együttélő népek szívébe egyszer már valóban békeesség költözzék. Azoknak, kiknek kezében van a kisebbségek sorsa, kötelességük, munkába kezdeni és a belső szakadékokból nyugalomra, új utakra, életbizalomra, fejlődési lehetőségekre vezetni a népet. Komoly önbizalmát és bátorságát vissza kell adni. A panaszokat el kell tüntetni. A hangoztatott egyességbe foglalt magyar kisebbségnek mutassanak már valami valóságos eredményt is, csepegtessenek bizalmat a szívébe, ha — tudnak.

Hát ilyen szerencsétlenek a kisebbségek. Mikor a Népszövetség azért panaszodik, hogy neki nem panaszkodnak, akkor határozzák el, hogy nem szólnak senkinek fájdalmaikról. Lesz, ami lesz. Mindent magukba temetnek. A végézet szomorú lemondásával és megtörténik az a furcsa eset, hogy nem az orvos, hanem a beteg küldi az orvost — Svájcba.

A Radicspárt mandátumainak sorsa

— Megalakult az igazoló bizottság —

Beograd. A parlament vasárnap esti ülésén megválasztott igazoló bizottság tegnap délelőtt 9 órakor tartotta alakuló ülését Radonics Jovan korelnök elnöklétével.

Az elnök és titkár megválasztása volt napirenden; a többség Srskics Milánt elnökül, Leovant pedig titkáru jelölte, az ellenzék dr. Trumbicsot jelölte elnökül és Kulenovicot titkáru. Szavazásnál 11 szavazattal 10 ellenében Srskicsot és Leovant választották meg.

A választás után felszólt dr. Trumbics Ante és szóvátette, hogy dr. Macsek és társai, továbbá Kokánovics képviselők még mindig a rendőrség foglyai és ezért kérte a bizottságot, hogy foglalkozzon ezek ügyével.

Trumbics Ante a következő határozati javaslat elfogadását kérte: „Az igazoló bizottság fejszóltja a kormányt, hogy dr. Macsek Vlatkot, dr. Krnyevics Jurajt, dr. Predavec Józsefet, Kossutics Szeptánt és Kossutics Ágostont, akiket az alkotmány és házszabályok nyílt megsértésével, a zagrebi rendőrség

Vlaska utcai laktanyájában fogva tart, azonnal helyeztesse szabadiára. Hasonlóképpen követeli az igazoló bizottság Kokánovics képviselő szabadiára helyezését is, akit bírói ítélet nélkül tartanak fogva.”

Szimonovics radikális képviselő szerint az igazoló bizottságnak nincs joga ebben állást foglalni.

Trumbics ismételt felszólalása után Jovanovics Jován és Pecsics Dragutin tiltakoztak a kormány közegeinek eljárása ellen.

Srskics elnök ezután berekesztette az ülést és a második ülést kedd délelőtt 9 órára hívta össze.

Az igazoló bizottság többsége tegnap délután 5 órakor ülést tartott és ezen elhatározta, hogy a radicspárti mandátumok igazolásánál a legszigorúbban fog eljárni.

A kisebbség is tartott ülést és úgy döntött, hogy minden eszközzel meg fogja akadályozni a többséget abban a tervében, hogy megsemmisítse a radicspárti mandátumokat.

Beérkezett az első petíció

A szubotici buncsevác párt megpeticionálta a szubotici választás eredményét

Szuboticiáról jelentik: A szubotici buncsevác-sokac párt feldolgozta azt az anyagot, amelyel bizonyítani lehet a választási visszaéléseket és a parlament verifikációs bizottságához a tegnapi napon elküldötte a petíciót. A terjedelmes memorandumhoz csatolták a szubotici rendőrség által kiadott plakátot, azokat a legitimációkat, amelyek miatt sok ezer magyar szavazó nem szavazhatott le, egyes köztisztviselőknek a névjegyeit amelyeket igazolásul használ-

tak fel és azokat a Subotican közismert négyzetes kartonlapokat, melyeken egy piros vonal jelezte a választónak hová tartozását és amelyeket az egyes bizottságoknál a választók felmutattak. Végül a buncsevác-sokac párt egy 2000 aláírással ellátott jegyzőkönyvet is csatolt a petícióhoz, amelyben az aláírók eskü alatt kijelentik, hogy megakadályozták őket a választási helyiségben való megjelenésben.

Három frakció is veszélyezteteti a novisadi radikális párt egységét

Amint ismeretes, a novisadi radikális párt elnöki székébe nemrég Popovics Dáka építészernök került, aki a választások előtt a legerősebb kampányt folytatta Popovicki Pavle novisadi tanár ellen, akit akkoriban egy rendkívül viharos lefolyású népgyűlésen képviselőnek jelölték. Popovickit meg is választották, Popovics viszont a

párt elnöki székébe került, s a radikális képviselő, valamint a radikális párt elnöke között azóta teljesen kiéleződtek az ellentétek. A két politikai között folyó közdelem két frakcióra osztotta a pártot, s ez a két csoport a legélesebben szembelyezkedik egymással. A párt válságát súlyosítja a régi vezetők, Gyorgyevics Mita és társai

köré csoportosuló frakció szerepei amely a Popovics Dáka és Popovick, Pavle között folyó harcot arra akarja felhasználni, hogy a párton belül régi pozícióit visszaszerezze. Egyelőre tehát három frakció veszélyezteteti a novisadi radikális párt egységét, s mindhárom csoport vezetői állandóan agítálnak a szalajkai szerb polgárok között. Miután az ellentétek áthidalhatatlannak látszanak, minden percben számolni lehet a bomlás lehetőségével.

A kormány rekonstrukciója

Három miniszter lemondott

Beograd. A kormány tagjai tegnap este 6-tól 8-ig minisztertanácsot tartottak Pasics Nikola elnöklété alatt, amelyen a Radicspárti mandátumok igazolásának kérdésével foglalkoztak.

A minisztertanácscon elfogadták Drinkovics, Surmin és Srskics miniszterek lemondását és foglalkoztak a kormányrekonstrukció kérdésével is. A három lemondott miniszteren kívül valószínűleg még Sztanics, Trifunovics Misa, Miletics Krszta, Uzunovics Nikola és Trifkovics Márk is kívánnak a kormányból.

E rekonstrukció után Jovanovics Lyuba, Perics Ninko, Szubotics Nikola és Andrics Vlada, továbbá egy vajdasági radikális lépnék be a kormányba.

Az ellenzéki blokk vezetői tegnap délután ülést tartottak, amelyen a radikálisok elleni küzdelemmel foglalkoztak és elhatározták, hogy felveszik a harcot a kormány ellen.

A főkapitány kinevezése

A főispán senkit sem ajánlott a főkapitányi állásra

A „Délbácska” vasárnap esti számában megírtuk, hogy a belügyminiszter dr. Oklopdzsia belügyminiszteri titkárt nevezte ki Novisad város főkapitányává. Ez a hírtünk érthető feltűnést keltett és annál nagyobb meglepetést, mert erre a kinevezésre senki sem goneolt.

Szliepcsevics Milán főispán tegnap délelőtt kijelentette, hogy nincs tudomása a főkapitányi állás betöltéséről és Oklopdzsia kinevezéséről. Együttal azt is kijelentette, hogy ő a főkapitány kinevezése ügyében semmilyen előterjesztést nem tett a belügyminiszternek. Hírtünk ezen részét készségesen helyreigazítjuk, fenntartjuk azonban továbbra is azon értesülésünket, hogy Novisad város főkapitánya dr. Oklopdzsia belügyi titkár és kinevezése már befejezett tény.

Szliepcsevics Milán főispán ma Beogradba utazik és a belügyminisztérium valószínűleg közölni fogja vele, hogy kinevezték a novisadi főkapitányt.

Tőzsde

Zürich, március 9. Beograd 834, Newyork 51960, London 2447—, Páris 2692, Milano 2131, Prága 1455, Szófia 379, Budapest 0007181, Bécs 0007322, Bukarest 257, Szaloni 810, Berlin 12375, Brüsszel 2630, Amsterdam 20750.

Beograd, március 9. Páris 323—, London 29670, Newyork 6210, Prága 185—, Genf 1198—, Milano 25410, Amsterdam 2510, Berlin 1484, Szaloni 102, Bukarest 3050, Bécs 00878, Budapest 00861, Brüsszel 314.

Zagreb, március 9. Páris 322—, Bécs 00878, Budapest 00865, London 297, Newyork 6220, Genf 1195, Amsterdam 25—, Berlin 1492, Milano 25410, Prága 185—, Szófia 46, Bukarest 31—, Zürich 1200.

A vasárnapi ülés

Viharos jelenetek közt választották meg az igazoló bizottságot.

A parlament vasárnapi ülését negyed tizenegy órakor nyitotta meg Szubotics ideiglenes elnök. Már a múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítésénél kitört a láрма, amikor Pecsics Dragutin kijelentette, hogy meghamisították a szombati ülés jegyzőkönyvét.

Kobaszica izgatottan felugrik és kijelenti, hogy a jegyzőkönyv nem lett meghamisítva, abban híven fel vannak jegyezve a szombati parlamenti események. Pecsics visszafel és percekig vitatkozik a parlamenti titkárral. Közben Moszkovljevic földművespárti képviselő szót kér az elnöktől és nyomában utána szólásra emelkedik. Egyszerre beszél Moszkovljevic és Pecsics. Ismét láрма támad, a szélső baloldali nagy zajt csap, az elnök folyton cseppet és kéri Pecsicset, hogy engedje Moszkovljevicet beszélni. Pecsics ragaszkodik szólásjogához, mire Moszkovljevic tüntetőleg leül, de a radikálisok megakadályozzák Pecsicset a beszéde elmondásában. A ház minden oldaláról közbekiáltások hallhatók, amelyekből Moszkovljevic érces hangját lehet legjobban hallani. Az elnök a zaj lecsillapodásával megvonja a szót Pecsicstől és Moszkovljevicet engedi beszélni. Trumbics hevesen közbekiált:

— Eljen a parlamentarizmus, le a konventtel!

Moszkovljevic folytonos közbekiáltások között igen energikus hangon követeli a kormánytól, hogy helyezék szabadlábra Kokánovic földművespárti képviselőt, akit a boszniai hatóságok meg a választások előtt letartóztattak. Ezután áttértek az igazoló bizottság tagjainak a megválasztására. Összesen hat tista volt: A radikálisok és független demokraták, közös listával, az ellenzéki pártok pedig külön listával vettek részt a szavazáson.

A szavazatok összeszámlálásánál kint, hogy kormánypártok listája 160 szavazatot kapott, vagyis 11 képviselőt. A Trumbics lista ötvennégy szavazatot, négy tagot, a Pecsics-féle demokrata lista 41 szavazatot, 3 tagot. A Hohnyic-féle klerikális lista 15 szavazatot, 1 tagot, a muzulmánok 15 szavazattal 1 tagot (Sefcsics), a földmunkások, németek és a montenegrói föderalisták egységes listával indultak és 12 szavazattal kaptak és Jovanovicot küldték a verifikációs bizottságba. E szerint a verifikációs bizottság összeállítása a régióban marad, a kormánypártnak jutott 11, az ellenzéknek 10 mandátum.

Az egyesült ellenzék

Davidovicot választotta elnökül

Vasárnap délután a „Nemzeti megegyezés és paraszt demokrácia” blokkja a demokrata párt helyiségében ülést tartott, amelyen egyhanguan Davidovic Ljubát választották meg elnökül. A szűkebb bizottságba Davidovic Ljubát, Korosec Antunt, Spaho Mehmedet és Rádics Pavlet választották meg. A nagy bizottságba minden párt 3—3 képviselőt küldött ki.

Davidovic Ljuba elnökké való megválasztása után nagy beszédet mondott, amelynek során a következőket mondotta:

— Önök egy fél millió szavazó megbizásából ülnek a parlamentben és én örülök, hogy vállalhattam a nemzeti megegyezés pártjának az elnökségét. Minket nem kényszerből választottak meg, a nemzeti megegyezés pártjának képviselőit nem trükkökkel küldték a parlamentbe, mint a kormánypárti képviselőket. Az ellenzéknek rövid kormányzása alatt szintisza demokráciát, a megegyezés elvét vallottuk. A választásokon elért eredmény azt mutatja, hogy az ország többsége a mi politikánkat helyesli, hisz majdnem egy fél millió szavazattal kaptunk többet, mint a kormányzó pártok. Az események mindenképpen az ellenzék politikáját igazolták és hiszem azt, hogy eljön az idő, amikor ígéreteinket be is válthatjuk. Az ellenzék a megegyezés jelszavával indult a választási küzdelemben, a kormányzó pártok a bolsevizmus jel-

zőjével támadtak benünket.

— A Rádics pártot a bolsevikiekkel való kacérkodással gyanúsították meg, bár mindenki tudja, hogy egy több milliós népet nem lehet ezzel vádolni. A kormány csak a választások ideje alatt volt szüksége arra, hogy a horvát parasztpárt ellen elképzelhetetlen vádakat kovácsoljon.

— A mostani helyzete legkritikusabb a nemzeti megegyezés pártjára nézve, ilyen időket még nem élt át az ország, sőt a régi Szerbia idején sem voltak hasonló állapotok. A régi és kis Szerbiában nem operáltak hasonló mód-

szerrel a választásokon, mint most. A régi Szerbiában is voltak kivételes állapotok, de amikor a választások elé vitték a népet, akkor mindig a demokrácia elve diadalmaskodott.

— Most kivételes állapotok vannak. Az Obznana tulajdonképpen nem más, mint ostromállapot. Az ellenzék azonban nem hajlja meg zászlaját, bármi következzék. Nem hinném, hogy a radikálpárti mandátumokat megsemmisítenék, de ha be is következik, folytatni fogjuk azt a politikát, amelyet meggyőződésünk diktál és amely a nemzeti kibékülés jegyében született!

A novisadi radikálpárt házi botránya

A „Zasztava” éles támadása a radikálpárt vezetősége ellen — A radikálisok Vilics Markó kizárását fogják követelni

A novisadi radikálpárt hivatalos lapja, a „Zasztava” vasárnapi számában „Egy szegény” címmel címmel rendkívül éles támadásban részesíti Klicin Mitát, akit a párt péntek esti ülése, mint azt a „Délbácska” jelentette, polgármesternek jelölt szemben azzal a két jelölttel, akik mellett a „Zasztava” agitált. A cikk szokatlanul durva hangja, s az abban foglalt gyanúsítások és vádak egész özőne annál nagyobb feltűnést kellet, mert Klicin Mita köztiszteletben álló személye és több évtizedes politikai munkássága

egyiképpen kizárják azt, hogy a „Zasztava” vádjai alappal birjanak. A „Zasztava”, amely a radikálpárt hivatalos lapja, nem kiméli a radikálpárt mostani elnökét, Popovics Dáka mérnököt és a jelenlegi pártvezetőséget sem. Értesülésünk szerint a párt legközelebbi ülése elégtételt fog követelni a példátlanul éleshangú támadás miatt, s miután a lapot ma Vilics Markó volt nemzeti képviselő irányítja, a radikálpárt Vilics azonnali elmozdítását fogta követelni.

Az európai éhínségre spekuláltak Amerikában

A márciusi eső megbuktatta az amerikai spekulációt — Nagy krach az amerikai gabonapiacra — Európa függetlenítette magát Amerikától — Balul ütöttek ki a tengeri vélemény-vásárlások a novisadi tőzsdén

A nagyszabású amerikai buza hausse pénteken teljesen összeomlott, a buza ára egy nap alatt 11¹/₄ centtel esett. A novisadi gabonátőzsdén azonban már nem érezte nagyon hatását az amerikai krach, mert az európai piac, de különösen a jugoszláviai meglehetősen függetlenítette magát az amerikai piactól.

Egyébként a fölfelé gravitáló gabonárak letörését már régóta várták Amerikában is. Hisz mindenki tudja, hogy a chikagói és a newyorki piacon mekkora volt a spekuláció az utolsó néhány hónapban búzában és rozsbán. Hónapokon keresztül tombolt a játék, amelyben résztvettek nemcsak az Armourok és a Bungek, de résztvett a társadalom minden kategóriája, farmerek és gyárosok; kereskedők és politikusok; képviselők, ügyvédek, kofák és liftbojok egyaránt. A játék bázisa, a kalkuláció alapja az volt, hogy Európában már rég nem volt olyan győnge termés, mint tavaly és Európa éhenhal Amerika nélkül, tehát Európa kénytelen megfizetni minden árat, amelyet Amerika diktál. Az amerikaiak számítása egy darabig nagyszerűen bevált. Európa egyre több és több búzát vásárolt és az amerikai spekuláció egyre magasabbra és magasabbra verte fel a buza árat. Egy napon aztán az európai spekuláció is belekapcsolódott az amerikai játékba. A londoni, a berlini, a pozsonyi és a trieszti tőzsdén is elkezdtek játszani amerikai búzában. Nagyban vásároltak argentinai búzát és eladták Chicagóban. A papirbúza e világraszóló vásárában természetesen még jobban nőtt a buza ára és a buza árával együtt mindenütt drágult a kenyér is. Hatalmas hajók usztak az Óceánon, amelyek hozták Európa felé a rengeteg amerikai búzát, amelynek csak egy része volt eladva, a másik részét pedig az európai kikötőkben akarta a megszorult Európa nyakába sózni az amerikai spekuláció.

Egy napon aztán kiütött a krach és hihetetlen pánik támadt a nagy amerikai piacokon. Az történt, hogy Európában megeregt az eső. A szomszagos, kiszáradt föld mohón itta be az esőt. Az eső nyomán kizöldült mindenütt az őszi vetés, megfiatolódott a föld, és jó termést ígért mindenfelé. Ez volt az egyik jelenség, amely megdöbbenette Amerikát. A másik jelenség a gazdasági válság, amely mint egy borzalmas

földrengés: végigszaladt egész Európán és krachok, pánikok fogyasztási krízisek és inzulenciák jártak a nyomában. Mikor a hatalmas inzulenciák híre Franciaországból, Olaszországból, Németországból, Csehországból, Ausztriából és Magyarországból eljutott Amerikába, akkorára már megjöttek az első stornóhírek is Európából. Az európai piacokon tömegesen storniozzák az amerikai kötéseket. Európa nem tudja átvenni azokat a hatalmas buza-tömegeket, amelyeket Amerikában lekötött, mert nincs pénze, nem tud fizetni. A trieszti kikötőben nem lehet mozogni az amerikai búzától. Minden raktár, minden elevátor tele van búzával és nincs, aki megvegye. A storno és az európai fizetésképtelenségek törtek le egy nap alatt tizenegy centtel a buza árat.

Az európai piacnak az amerikaitól való függetlenítése szükséges és előnyös, mert míg Amerikában a határidős üzletekben kötött jegyzések majd mind spekulatív jellegűek, addig az európai piacok jegyzései mind effektív árutületek.

A közvetlen külföldi piacaink tartós lanyhasága a búzát a novisadi tőzsdén 450 dinárra szorította le és miután különösen búzában a kínálat, a nem tultengő készletek folytán tartózkodó, a buza árat stabilnak tekinthetjük, anélkül, hogy nagyobb üzletekre lenne kilátás. A lisztüzlet a buzahelyzethez és a külföldi lanyhasághoz mérten igen szerény keretek között mozog.

Az európai piacokon levő óriási tengeri felesleg és a külföldi piacokon uralkodó lanyhaság a tavaszi tengeri spekulációt árat tekintetében teljesen lehengerelte, mert amíg a november—februári vélemény-vásárlások a március—áprilisi tengerit 230—240 dinárra értékelték, addig ugyanez a tengeri ma mint prompt áru 180 dinárt, az áprilisi pedig 200 dinárt jegyez lanyha irányzattal és komoly üzletkedv nélkül.

És ugyanaz a spekuláció, mely március—áprilisi vélemény-vásárlásaiban csalódott, regressként a további terminusokban per június—július keres üzlettelhetőséget 222:50 dinár mellett. Érdekesebb, hogy az idei tengeri kampány immár a harmadik, melyben a spekuláció vélemény-vásárlásai balul ütöttek ki.

Kipusztítják a Duna halállományát

A magas bérletdíjakat rablógarázdálkodással igyekeznek biztosítani

A novisadi és környékbeli halászmesterek részéről mindössze hangzik fel a panasz, hogy katasztrófálisan lecsökkent a Duna halállománya. Az előző évek óriási haltermésével és az akkor mindennapos, bő fogással szemben ma alig egynehány kiló halat lehetséges kifogni azokkal a hálókkal, amelyekkel nemrég még egyszerre két-három métermázsra halat emeltek ki a halászok. A Duna holt ágait naponként háromszor-négyszer hálózák végig, s a szünetet nem ismerő munka ma már valósággal kipusztította a Duna nemrég még rendkívül bő halállományát. Novisadon ma tízszer annyian őzik a halászás mesterségét, mint néhány évvel ezelőtt, s miután a konkurrencia rendkívüli módon felemelte a bérletárakat (a kliszai gazdák például évenként kilencven ezer dinár bért fizetnek) a halászok, hogy a bérletösszeget biztosítsák, valósággal éjjelnappal mesterségtük gyakorlásával vannak elfoglalva, s nem dobálják vissza még azokat az apró halakat sem, amelyek a piacon kilogrammonként 1 és fél két és fél dináros áron találnak vevőre. A holt ágak vizei, a halászok szakkifejezése szerint valósággal „át vannak szűrve” s azokban ma hal már alig található. Egészen bizonyos, hogy az idén olyan halhiány fog beállni, amilyenre eddig nem volt példa, s a hal, amely eddig főképpen a szegényebb néposztályok tápláléka volt, annyira meg fog drágulni, hogy csak a tehetősebbek fogják vásárolhatni. Hatósági intézkedésekre volna szükség, amelyekkel meg lehetne rendszabályozni azt a rablógarázdálkodást, amely végeredményben a halállomány kipusztulásához fog vezetni.

Csehszlovákiában

eltörölték Szent István napját és a Mária-ünnepeket

Prágából jelentik: Az ünnepek új rendezése folytán a feszült helyzet még mindig nem enyhült. Marmaggyi pápai nuncius ma a nála tisztelgő német keresztényszocialista képviselők előtt megismételte, hogy Husz János-ünnepek beiktatását a Nepomuki Szent János-ünnepe helyére a Szentzék hadüzenetnek tekinteni.

Fokozza a katolikusok sérelmét, hogy az új rendezés eltörli még:

1. Vízkereszt napját,
2. Az összes Mária ünnepeket,
3. Husvét második napját,
4. Pünkösd második napját,
5. Szent István napját.

Hlinka kijelentette, hogy az egyház nem engedi magát az államtól megrendszabályoztatni.

A Vatikán és a kormány közötti válság kiélesedésén kívül baj van magának a kormánykörtében is. Sramek miniszter, aki a katolikus néppárt tagja, a miniszteri tanácskozáson nem szavazott a kormánynyilatkozat mellett és ennek a ténynek jegyzőkönyvbe vételét követelte.

A németpárt

A német párt tegnap kommunikét adott ki, hogy miért kell ellenzéki álláspontra helyezkednie a kormánnyal szemben. A kormány eddigi működése alatt semmi tanulást nem adta a megértésnek és ezért nem maradt más választása a német pártnak.

UTLEVELET, VIZUMOT

az összes követségeknél beszerez. Hálókoci és jegybeszerzés **diumentesen.** **Beutaxási,** tartózkodási engedélyek megszerzése ügyében felvilágosítással szolgál. Utazási, valamint mintavásárolás ügyében információkat ad:

Vojvodanska Trgovačka Agencija
402 Novisad, Kralja Petra 29. 1-8

UTAZÓBŐRÖNDÖK,

férfi és női bőrövek, női kiegészítők nagyban és kicsinyben a **készítőnél:** **F. DIETRICH-nél** Novisad, Kr. Petra u. 20.

HIREK

Tízezer ember

vett részt a vasárnap délutáni processzió s a misszió befejeztével ötezer ember győnt meg és ötezer ember vette magához az Ur testét. Novisad katolikussága tízezer hitvallóval ékesítette fet a misszió gondolatát s akik a hit mélységeinek feltárásával járadt álomból bátor hitvallásra ébresztették egy város majdnem minden katolikussát, megnyugvással és büszke örömmel szemléltetik munkájuk nagyszerű eredményeit: Novisad tízezer katolikusa az Isten szabad ege alatt adott bizonyosságot arról, hogy hisz abban, aki keresztre küldötte érettünk egyszülött Fiát. A kábulatból felocsudó katolikus öntudat vasárnap délután egyszerűsmindenkorra tisztelget követelő módon demonstrált hitének, mely és igaz vallásosságának eleven ereje mellett és Novisadnak, amely már nem egyszer vállalkozott a katolicizmus idejainak megcsufolására, tegnap láttna kellett, hogy ebben a hitéről hallgató városban tízezerrel több olyan lélek van, amelyben Isten hite az eszménykép. A hitvalló Novisad, amely lelkét egy hétig Isten örök igazságában fürdette hálatellen int bucsut a már eldvozott két lelkiatyának. Isten áldása volt munkájukon!

— **Megnyitották az egészségügyi palotát.** Vasárnap délelőtti nyitották meg számos vendég jelenlétében a novisadi egészségügyi palotát.

— **Meghalt Beograd tűzoltóparancsnoka.** Hétfőn temették el általános részvét mellett Beograd városi tűzoltóságának parancsnokát, Milics Miloszlavjevicset. Miloszlavjevic a napokban készült megünnepelni tűzoltói működésének negyvenéves jubileumát. A múlt héten résztvett egy tűzoltásnál, ahol egy lezuhanó gerenda súlyosan megsértette a hátgerincét. Azonnal operációnak vetették alá, ez azonban nem sikerült, s Miloszlavjevic szombaton elhunyt. Temetésén számos vidéki város tűzoltósága, többek között Novisad is képviseltette magát Rasweiller helyettes parancsnokkal és hat tűzoltóval.

— **Újjáépítik a tisztíthont.** Mint ismeretes, a múlt év őszén a Dunaparton lévő tisztíthont középső nagy épülete a tűz martaléka lett. Bár a tisztíthont csak korlátolt számban fogadhatta be a vendégeit, mint most értesülünk, a hadseregparancsnokság úgy határozott, hogy a leégett épület helyén új palotát épít fel, hogy a novisadi és petrovaradini helyőrség tisztjeinek modernül és kényelmesen berendezett étkezdéjük legyen.

— **A novisadi postásból** szombaton este a legteljesebb erkölcsi és anyagi siker jegyében folyt le, s a táncból eltekintve is rengeteg kedves ötlettel szórakoztatták a megjelenteket. Volt rádióhangverseny, tréfás telefon és táviró, azonkívül nagyszerűen működő kézbesítőszolgálat. A Nemzeti Színház vendégművészeit Marjasecet, Archipovát, Odzicsot, Kraljinet, Piszket, Baranovot, Vesznicsot, Szibirjakovát, Vaszicsot, Jovanovicsot, Lazarevicsot, Dusánovicsot óriási tapssal fogadták. Nagy feltűnést keltett Lövenberger Gizike holland táncosa is. A közönség zsufolásig megtöltötte a termet, amely még a hajnali órákban is hangos volt a jöködülő mulatozóktól. A bál tiszta jóvedelmét a Postás-otthon alapja javára fordítják.

— **Gőzgépezők vizsgája.** A gőzkazán futók és lokomobil gépészek legközelebbi vizsgája március 28-án lesz Veliki-Becskeken. Ez alkalommal tartanak először kurzust a vizsgázók részére és csak olyanokat bocsátanak vizsgára, akik ezen a kurzuson résztvettek. A kurzus március 23-án délután kezdődik. A vizsgára jelentkezőknek kérvényeikhez: 1. keresztlevelet, 2. erkölcsi bizonyítványt és 3. a községi előljáróság által kiállított gyakorlati bizonyítványt kell mellékelni.

— **Bestiális merénylet.** Topalszki Iszidor bacskogradistei földmives múlt

A pacifizmus problémája

Európai Egyesült Államok nélkül nincs világbéke

R. U. Coudenhove-Callergi a legutóbb Berlinben megtartott nemzetközi világbéke kongresszuson nagy beszédet mondott, amelyből a következő világpolitikai érdekességű részleteket közölhetjük:

A genfi békevitá során igen sokat beszéltek a támadó és a védekező háborúkról. A kettő közötti különbségre sikerült egyszerű definíciót találni, a támadó háborút a jövőben meg kell tiltani és büntetni, ezzel aztán a védekező háború is feleslegessé válik. Ezzel megvoina oldva a világbéke problémája — ha nem volna a háborúnak még egy harmadik formája is, amelyről Genfben azonban bőlcse hallgattak: a felszabadító háború. Pedig nem szabad elfeledni, hogy a két utolsó nagy európai háború közül a balkáni háború teljesen, a világháború pedig részben felszabadító háború volt.

A felszabadító háborúk viselésének megtiltása azt jelentené, hogy az elnyomott nemzetek örök elnyomásra lennének ítélve; ami viszont azt jelenté, hogy az emberiség nagy vezetőemberét, Orániai Vilmostól Massarykig megvétés méltó egyéniségek; azt jelentené, hogy a világ újból a szent szövetség alapjára helyezkedett. Ha viszont szabad utat engedünk a felszabadító háborúnak az annyit jelentene, hogy minden hódító háborút jónak látunk, mert hiszen minden hódító a felszabadító álarcát teszi fel. Ebben van a pacifizmus legnehezebb problémája; mert a felszabadító háború külső alakjára nézve, tulajdonképpen támadó háború, amelyet egy megcsöknyösödött és elévíült támadás ellen indítanak. A világ lelkiismerete mindenkor az elnyomottak oldalán áll, hogyan álljon tehát a felszabadító háború esetén az elnyomó rész oldalára? A felszabadító háborúk végleges eliminálására csak egy mód van: az elnyomott népek felszabadítása. Ehhez a politikához azonban a Népszövetség ma és még belátható időn belül is igen gyenge.

A problémát Európában békés uton

év áprilisában bestiális merényletet követett el G. Juliska kilencéves leányon, aki a merénylet után súlyosan megbetegedett és az orvosok megállapították, hogy Topalszki a kisleányt megfertőzte. A novisadi törvényszék büntető tanácsa múlt év október 28-án tartotta meg a főtárgyalást ebben az ügyben és Topalszkit állatias tettéért három évi fegyházra ítélte. A novisadi táblalabiróság ez év januárjában jóváhagyta az elsőfoku ítéletet. Topalszki védője a novisadi semmitőszékhez terjesztett be semmisségi panaszt a táblalabiróság ítélete ellen. A semmitőszék ma délelőtti tárgyalta Topalszki ügyét, a védő semmisségi panaszát visszautasította és így az elsőfoku ítélet jogerőssé vált. Topalszkit a napokban Mitrovicára szállítják.

— **Elveszett pénztárca.** A vasárnap délutáni processzió a katolikus plébániatemplom előtt elveszett egy női pénztárca. A becsületet megtalálót a tulajdonos csak arra kéri, hogy a benne volt Wertheim-kulcsot adja át a Délbácska szerkesztőségében. A tárcát és a pénzt megtarthatja.

Apolló március 10-én

Utoljára

A spanyol táncosnő
Pola Negri-vel a főszerepben.

— **Műkedvelő előadás a Kath.**

Körben. Folyó hó 11-én, szerdán este fél 9 órai kezdettel bemutatóra kerül a Beltéri Kath. Kör szinpadán Eufemia von Adlersfeld-Ballerstrem Eufemia regénye után rendezett négyfelvonásos vigjáték: Fuchsek tanulmányuton. Közönségünk a szinpadon úgy a régi, mint új szereposztásban látja a kör műkedvelő gárdájának legjobbjait. A szindarabot Diener Gyula ur rendezi.

lehetne megoldani, mert néhány néptöredéket leszámítva ma már alig van európai nemzet, amely ne élne a maga nemzeti államának keretein belül. Sajnálatos körülmény, hogy ennek ellenére az európai népek milliói még mindig az elnyomás láncait nyögik, ezt azonban háború és határkiigazítás nélkül egy csapásra meg lehetne szüntetni egy úgynevezett „nemzeti türelmi ediktum”-mal, amely páneurópai garancia alatt állana; mert ha valamennyi európai kisebbséget ugyanannyi joggal ruháznának fel, mint Svájc felruházta francia és olasz kisebbségeit, nem volna soha többé irredentizmus, nem volna többé hadsereg, amely az elnyomás és felszabadítás szolgálatában állana.

Sokkal nehezebb az ázsiai népek nemzeti kérdésének a megoldása. Ott hatalmas kulturnemzeteket teljesen megfosztottak nemzeti szabadságuktól, s így hatalmas alternatíva előtt állnak: béke vagy szabadság.

Genf békét ígér — Moszkva ellenben szabadságot.

Itt a státusquo konzervatív pacifizmusa és a világforradalom forradalmi pacifizmusa élesen áll szemben egymással. A moszkvai internacionálé Genf számára zsákutcát jelent; abból a tételből indul ki, hogy tartós béke csak szabad népek között lehetséges, hogy minden elnyomás eljövendő háborúk magvát hordja magában, hogy tehát a tartósbéke a mai világhelyzetben és hatalomelosztás mellett lehetetlen, — mert az csak az elnyomott népek legutolsó felszabadító háborúja után következhetik. Tagadhatatlan, hogy ebben az érvelésben sok az igazság; s tagadhatatlan az is, hogy a moszkvai peeszimizmusban sokkal jobb a népszociológiai megközelítés, mint a genfi optimizmusában.

Európanak pedig számítani kell arra, hogy ebben a helyzetben még a huszadik században egy ázsiai világháborút kell majd megélnie.

Figyelmeztetjük a kör t. tagjait, hogy tekintettel a darab méreteire az előadást pontosan kezdjük meg.

Ezüstdinárt, koronát

• legmagasabb napi áron vásárol **Lustig**
• **Lajos** váltóüzlete Novisad, Kr. Alexandra u. 13. - Utlevél, vizum beszerzési hely.

(x) **Glozsanszki Testvérek fake-reskedése** ajánl gyertyán- és bukkfahasábotak, a legalacsonyabb áron. Vág, aprít és házhoz szállít. Vukovicéva utca 18. és a Slajznál. 410-1-3

— **A novisadi sakkverseny.** A sakkverseny mai állása a következő: Vidor (hátra van még egy játszmája Csányival), Zsivánovics 9 (játszik még Markoviccsal), Kulzsinszki 8 és fél, (játszik még Ltpkoviccsal) Gribusins 8, (játszik Rosenberg Sándorral) Markovics 8 (játszik Zsivánovicsal), Csányi 5 és fél (2), dr. Illic 5 (2), Bizám 5 és fél (1), Rosenberg Sándor 5 (1), Trankoni 3 és fél Lipkovics 2 és fél, Perakovics 1 és fél (3) és Rosenberg Oszkár 1 (2).

Sport

Novisad-Vrbas 1:1 (1:0)

Az eredmény megfelel az erőviszonyoknak. Be kell látnia végre mindenkinek, akit illet, hogy Novisad jelenleg jobban nem tud játszani. Be kell látniok ezt elsősorban a játékosoknak, akik valljuk meg őszintén semmi olyat nem produkáltak, amit itt érdemes volna megemlíteni. Be kell látniok a vezetőknek is, hogy a legpontosabb tréningre kell szoritani a játékosokat nemcsak hizelegni nekik, mert a sok tömjénezéstől nagyon égettsgazu lesz a játéuk. Sok tanulsággal szolgált a verbászi mérkőzés. A novisadiakban nagy technikai és taktikai készség van, de a tréninghiány miatt nincs meg

bennök a kellő szívósság és fűrgeség a jól átgondolt akciók eredményes végrehajtására. Kinos látvány volt a novisadiaknak ide-oda kapkodása az első félidőben. Volt köztük olyan is, aki partnereivel szemben való magatartásával méltatlanná vált a város színeinek képviseletére. Rossz benyomást keltett az, hogy a verbásziak testi erejüket sportszerűtlen és goromba faultolásra használták fel. Verbász sportkultúrájához nem méltóan falusi sportszerűtlenség az is, hogy a mérkőzés plakátjain csak a WSC-t hirdették a novisadi válogatott ellenfelének.

De voltak a mérkőzésnek kellemes pontjai is. A legelső ezek között Csányi abszolút jó bíraskodása. Meglepett a Novisadon is ritkán látott nagyközönség és annak hozzáértő, sportszerű magatartása.

A második félidő első negyedórájában a novisadi csatársor megmutatta, hogy kellene mindig játszania. Ötletes és remek passzjátéka volt a mérkőzés egyetlen szépsége. Schäffer 20 méteres szédítő kapufa lövése a környékbeli házak ablakait is megreszketettette. Kitűnő volt a Greifenstein étterem, meg a verbászi közönség vendéglátása, sőt az esti séták sötétsége is.

* **A kerület pénteki ülésén** sok érdekes határozatot hoztak. Tudomásul vették a sabaci Macsva belépését a kerületbe. Ezzel Mitrovica, Indjija és még néhány szeremségi egyesület csatlakozása is bizonyossá válik. A szokolirásbeli felkérésére május 23 és 24-re a szokol-ünnepségek idejére a kerület sporttilalmat rendel el. A Beocsini SK — OSKV ifjusági mérkőzés vezetésére S. Erdelyán bírójelöltet küldik ki. A beogradi alszövetség átiratát, amelyben Beocsin felvételét és a kerületnek a selejtező mérkőzésekre vonatkozó indítvány tudomásul vételét közli, jegyzőkönyvbe veszik. A kerületi kapitány előterjesztésére a sportkapitányi felszaporodott munka eredményesebb elvégzése céljából Papper István, a kerület választmányába beválasztották.

* **A juda Makkabi birkózőversenye.** A vasárnapi birkózőverseny nagy érdeklődés mellett folyt le. A versenyen majdnem botrány tört ki a Hoffmann-Garai pár birkózása alatt, mert Schosberger sombori bíró Garait jelentette ki győztesnek. A verseny eredményei: Légsúly. 1. Garai (Croatia), 2. Hoffmann (Makkabi), 3. Szilágyi (Ferrum), 4. Király (Amateur). Pehelysúly. Goldstein (Sand), 2. Milovancsev (Amateur), 3. Szabó (Sand), 4. Kehl (Croatia).

Könnnyűsúly: 1. Wachshoffer (NAK), 2. Kohn (Makkabi) 3. Belanovics (NAK), 4. Masorevics (Sand). Közép A 1. Juhasz (Amateur), 2. Uri (NAK), 3. Janics (Slavia Becskerek), 4. Frank (NAK).

Közép B. 1. Mehr (Amateur), 2. Bukovics (Sand), 3. Bartok. A Makkabi a Hoffmann-Garai mérkőzést megövtá a Garai mérkőzést megövtá a szövetségnél.

Futball-eredmények:

BUDAPEST

I. osztályu bajnokság:

MTK—III. ker. TVE 3:0 (1:0).
Vasas—UTE 1:1 (1:1).
NSC—BEAC 1:0 (0:0).
BTC—FTC 1:0 (0:0).
KAC—Törekvés 2:1 (0:1).
VAC—Zugló 2:2 (1:0).

II. osztályu bajnokság:

33FC—Ékszerész 2:0.
KAOE—UMTE 2:1.
Postás—KTE 3:1.
TTC—ETC 1:0.
EMTK—Föv. TK 1:1.
Husos—MAC 2:0.
UTSE—BAK 1:1.

BÉCS

WAC—RAPID 3:3.
Slovan—Simmering 2:1.
Vienna—Hakoah 3:1.
Admira—WSC 2:1.
Amatör—Rudolfshügel 0:0.

PRÁGA

Slavia—Teplitzer 6:0.
Vrsovice—Cehie 2:0.
Nuselsky—CAK 8:0.

Innen-onnan

— Egy osztrák leány érdekes ötlete. Budapestről jelentik: Az egyik karcagi tanyán a minap Szabó Bálint gazda egy sárga léggömböt fogott el a levegőben, amely már gáz hiányában közel járt a földhöz. A léggömbre levél volt erősítve német szöveggel s a levélnek ez volt a tartalma: „A léggömb megtalálóját szívből üdvözlöm. 16 éves, csinos, ügyes leány vagyok. Házasságképes és ezért vőlegényt szívesen üdvözlök. Ha vagyonos, annál jobb. Kérem engem bélyegmentes levelezőlapon értesíteni, hol szállott le a léggömb, ki volt a megtalálója és vőlegénynek való-e az illető? Herta Esich, Neumarkt 8. Ausztria.” Az ötletes osztrák kisleánynak ezuttal nem volt szerencséje. Szabó gazda nem óhajt vőlegény lenni.

A tapintatos angol tábornagy. A Daily Mail a most elhalt lord Grenfell tábornagról, a dervisverő híres angol-afrikai hősről megírja, hogy a hadsereg egyja legnépszerűbb tisztje volt, mert bár a szolgálatban vasszigorral követelte meg mindenkitől a maximumát annak, amire képes, végtelenül kedves és tapintatos bajtárs volt. Egy alkalommal egy legénységi sorból felemelkedett tiszt kinevezését az ezredbajtársak Egyiptomban bankettel ünnepezték meg. Az ünnepezt lord Grenfell tábornok, a parancsnok mellett ült a főhelyen. Tropikus meleg volt s a leveses tálaláskor egy pincér körülhordta a bor hűtéséhez szükséges kis darabokra tört jeget. Mint vendéghez, az ünnepeztéshez vitte legelőször a jeges tálat s barátunk kissé zavarba jött ugyan, de azután kivett egy darab jeget és merész elhatározással betette a levesébe. Most lord Grenfell került sorra s ő habozás nélkül szintén a levesébe tette a jeget, mire természetesen az egész társaság észrevette a tábornok példáját. Ekép a hőstettéért legénységi sorból tiszté kinevezett derék katonát nagy felsüléstől, illetve a megszégyenülés kinos érzésétől mentette meg Grenfell lord tapintata. Érdekes, hogy a cigarettát üldözte, mert egészségtelennek tartotta. Egy ízben a csapatainál be is tiltotta, de a pipát nem bántotta, mert az nem egészségtelen.

— **Kivilágítják a Niagarát.** A Niagara vizesés csodálatos pompáját — mint Amerikából jelentik — az emberi tudás meg fogja őrizni az éjszaka számára is. A General Electric Company állandóan ki fogja világítani éjjelre a vizesést. Huszonnégy hatalmas fényező sugárait fogják a vizesésre vetíteni. A huszonnégy fényező 1320 millió gyertyafény világosságot fog terjeszteni. Az éjjeli kivilágítás megkezdésének időpontja május 24-ike lesz, mikor Canada Viktória születésnapját ünnepli. A Niagara Falls Chamber of Commerce kétnapi ünnepséget tervez erre az alkalomra. W. D'Arcy Ryan, a General Electric Illuminating Engineering Laboratory igazgatója, a canadai oldalon állítatja fel a 36 incses fényezőket és olyan világosságot fog vetíteni a vizesésre, amelynek ragyogását kedvező atmoszférikus körülmények között száz mérföldről is látni fogják. A kivilágítás tartama a tervek szerint minden éjjel négy óra lesz. Speciális alkalmakkor színes fényt fognak vetíteni a vizesésre.

Novisadi terménytőzsde

1925 március 9

Buza bácskai 75—76 kg-os 2 százalékos szubotici paritás kötés 460 (400 mm), bácskai 76 kg-os kötés 460 (200 mm), szerémi 75 kg-os kötés 450 (200 mm).

Tengeri bácskai kötés 195 (200 mm), bácskai kelebiai körparitás kötés 200 (150 mm).

Buzaliszti bácskai nullás komb. kötés 660 (100 mm), bácskai nullás g. kötés 660 (100 mm), szerémi 2. számú főzöliszti kötés 660 (100 mm), szerémi 6. számú kenyérliszti duplikát kassza kötés 475 (100 mm).

Buzakorpa bácskai (juta zsákkal) kötés 180—182.50 (1500 mm), bácskai (papir zsákkal) kötés 160 (200 mm).

Szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR
Kiadó: „DELBACSKA lapkiadóvállalata

Nyílt-tér

Uj csemegekereskedés Novisadon

Tisztelettel értesitem Novisad nagyérdemű közönségét, hogy az Örménytemplom épületében (Kralja Alexandra ulica 15.) megnyitottam *csemege- és élelmiszerkereskedésemet*, amelynek kellemes és kényelmes

ozsonnázója

a nap bármely órájában a nagyérdemű közönség rendelkezésére áll. *A legkittünbb minőségű kolbász- és füstöltárak, vaj, sajt, konzerv, gyümölcs és déli-gyümölcs a legelőnyösebb napi áron.* Pontos és figyelmes kiszolgálás. Kötő tisztelettel

Nemes Károly

E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Fiatal, jó munkás

Borbély-segéd

azonnalra kerestetik.

Griser Péter, Magyar u. 49.
411-1-1

NAGYFEJEŐ

NOVI SAD, JEVREJSKA 9.

Előnyomda, himzöterem és gombáthúzás.
Legujabb függöny, stor s fehérnemű minták

FOJT kalapfestő intézet
NOVI SAD,
Njegoševa ul. (volt Andrássy u.) 9.

Vizont eladók
forduljanak bizalommal cégemhez

OGLAS.

Gradski Savet raspisuje ofertualnu licitaciju za prodaju zida br. 10, 16, 18, zgrade B, V, G, D, E, Z, Z, I, J u Mostobranu (Bruksancu.)

Oni, koji nameravaju pismene ponude dati, mogu uslove videti u gr. gradjevinskom odeljku (gr. kuća 2 kat. vrata br. 36.) svaki ponedeljak, sreda, petak od 12—14 sati.

Pozivam preduzimače, da svoje ponude od 12. marta 1925. god. 14. sati gr. Savetu predadu.

Nudioci imaju pre početka Ofertualne licitacije položiti kauciju od 10% ponudene svote u Gradsku blagajnu i priznanicu priložiti ponudi.

Iz sednice Saveta grada Novog Sada, držane 21. februara 1925.

Broj: 4536. Jovan Lakić
adm. 1925. v. d. gradskog načelnika.

Vásár hirdetmény.

A novisadi

országos állat és kirakodó vásár 1925. március 21., 22. és 23. Pirosi uton a református temető mellett fog megtartani, melyre mindenféle állatnak véssmentes helyről leendő felhajtása szabályszerű marhalevéllel meg van engedve. Minden iparos és kereskedő, valamint az utazó iparosok és kereskedők, akik elárusítás céljából jönnek a vásárra, kötelesek iparigazolványukat magukkal hozni. Akik iparigazolványukat nem hozzák magukkal, azoknak nem fog megengedtetni az árusítás a vásáron. Ez a rendelet úgy az idegekre valamint a helybeliekre vonatkozik. Az árusító helyek kiosztása és ellenőrzése végett a vásárra jövő minden iparos és kereskedő köteles iparigazolványát a vásári hatóság felhívására felmutatni. Akinek nincs iparigazolványa, az nem kap elárusító helyet a vásáron. A vásártéren senkinek sem szabad árusító helyét elfoglalni, míg azt a vásár rendezésével megbízott tisztviselő meg nem határozza. Novisad szab. és kir. város rendőr kapitányi hivatala, 1925. március 6-án Főkapitányi hivatal.

Takács és Klir

gépműhely és fémöntöde
Novisad, Jovan Aranyieva
(Damjanich) u.

8.

Elvállal mindenféle gőzgép, motorjavítást. — Uj szalmarázó, törekrázó tengelyek és fémcsapágyak úgy nyers, mint megmunkált állapotban való elkészítését a legjutányosabb árban. Tanoncok azonnal felvételnek.

Mérnökök és építészek részére alkalmas

Másoló (copier) ráma

70×90 cm. nagyságban, vastag filsbetéttel, 7 mm. üveglappal, azonnal eladó. Bővebbet a kiadóban.

Egy 4 H. P. Benzinmotor

dinamóval, kuplungozva (Agrigátor) és egy 36 H. P. Benzinmotor olcsón 396 eladó. Megtekinthető: 1-3

BRAUN ADÁM-nál,
Zigmund-gyárral szemben.

Zongorák

és
Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ulica 17.
Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyszintén bel- és külföldi quinttiszta hurokban
Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS KANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL

Tisztelettel értesítjük nagybecsű vevőinket, hogy mint az

APATINI SÖR

novisadi árusítói, lerakatunkat a Freud-féle sördepó- és jeggyárból f. évi március hó 1-ével saját újonnan felépített házukba

Futoski put 101. szám alá

helyeztük át, ahol is egyelőre özv. Nagy Sándorné bejegyzett cégünk alatt fogjuk ezen üzletet folytatni. — A teljesen újonnan felépített és berendezett 15.000 kilogram napi teljesítményű

412-1-3

— jeggyárunkat —

pedig f. évi április hó 1-én fogjuk üzembe helyezni. Kérjük tisztelt vevőinket, hogy a jövőben is teljes bizalommal forduljanak hozzánk.

Özv. Nagy & Kalenič és Társai

sör-, bor-, pálinka- és fakereskedése **Futoski put 101.** — Telefon: 321.

Tisztelettel értesitem

n. b. vevőimet és a megrendelő urakat, hogy **a tavaszi eredeti angol szövetudonságaim** megérkeztek.

Egyben értesitem, hogy a legmodernebb és a legegészségesebb kivitelről előre is biztosítom és minden vételkényszer nélkül kérem személyesen áruimról és az árákról meggyőződni.

407-1-2

B. pártfogásukat kérve, maradok kiváló tisztelettel

Hölzl Simon angol uriszabó, Futoski put 12.

A LÉH JAKAB-féle

JUBILATE DEO

(ZENGJETER ISTENNEK)

c. imádságos- és énekeskönyv újabb, szebb és bővített (VI.) kiadásban újra megjelent. Ezen könyv — gazdag tartalmánál fogva — 28 év alatt mindenfelé elterjedt. Ugy az iskolai növendékek, mint pedig a felnőttek előtt ez a legkedveltebb imádságos- és énekeskönyv. E könyv tartalmazza az összes szükséges imákat és letenyéket és 234 szébbnél-szebb éneket, mely énekek a legkedveltebbek és azért a legelterjedtebbek. Mostani külső kiállítása az eddigieknél sokkal kiválóbb. Kissé nagyobb; papírja finomabb, kötése szebb és erősebb. Ára félvászonkötésben 20 dinár. Minden 10 példány után 1 tiszteletpéldány jár. Kapható a kiadónál:

ÁBRAHÁM JÁNOS

könyv- és papirkereskedésében Novisad, Kralj Petar ulica 30. szám, ahol egyéb iskolai és irodai szerek is kaphatók.